

בספטמבר 2022 ימלאו 50 שנה למכון משואה.

לקראת שנת היובל נחשוף מידי שבוע, במשך 50 שבועות, פריט נבחר מתוך אוספי ארכיון משואה.

פריט מספר 29 – ליל הסדר, מרימפול, ליטא, 1940

ערב פסח 1940, מרימפול, ליטא. החוגגים בליל הסדר הם חברי תנועת "הנוער הציוני" ואורחים מהעיירה. את תמונת האירוע כמו גם יומנה האישי, שנכתב לסירוגין משנת 1932 ולאורכה של המלחמה, מסרה שפרה אוזר לבית פלד (1918-2004), לארכיון משואה.

התמונה עצמה גזורה וקרועה בתחתיתה – מדוע ולמה?

כך כותבת שפרה ביומנה על האירוע:

"ישנו צילום קרוע שצולם בליל הסדר בליטא, בעיירה מרימפול. משום מה החלטתי לגזור את הכתוב בזמן כניסת הרוסים, היות וזה היה כתוב בעברית... ב-1941 עליתי על אנייה באודסה בדרכי לארץ ישראל. בזמן בדיקת המכס התעכבו על תצלום זה והתחילו לחקור אותי. התקשיתי בתגובה. בסביבה עמד שלום זבולוני (הערה – חבר תנועת "הנוער הציוני" בפּינסק) ועשה איזו תנועה עם האצבע על המצח. זה נתן לי רעיון לשחק משחק של לא שפויה ונתתי להם משחק בגדול. הם מאוד הופתעו ואני שומעת שאחד מהם אומר לשני "היא לא נבונה היא לא שפויה שתעלה שתעלה" – וכך זה נגמר".

שפרה פלד עלתה לארץ ישראל בשנת 1941 והשאירה מאחור את ארוסה שמעון.

בשנת 1946, לאחר שהמתינה, כפי שהבטיחה לאהובה, אך הוא בושש לבוא, נישאה שפרה לאהרון אוזר ונולדו להם שני בנים תאומים.

אחיה ואחותה, מרדכי וזוהבה עלו גם הם והתיישבו בארץ ישראל כבר בשנת 1933. אחיה שמאי עלה בעקבותיה בשנת 1941.

אחותה סוניה, בעלה ובתם התינוקת נספו בפּינסק. אחיה דב, התגייס לצבא הפולני, נפל בשבי הגרמני בשנת 1940 ונספה במיידנק לאחר ניסיון בריחה.

חג חירות שמח לכל בית ישראל

פריטים מקושרים:

פריט מספר 60957 – תנועת "הנוער הציוני", מרימפול, ליטא, סדר פסח, 1940

פריט מספר 73127 – חברי תנועת הנוער הציוני בפּינסק

פריט מספר 36248 - שפרה פלד, חברת תנועת הנוער הציוני מפינסק ביחד עם אביה ושמעון ארוסה, קובנה

פריט מספר 73204 - דב פלד (יושב קיצוני מימין במדים) עם קבוצת חיילי צבא פולין, בשבי הגרמני, מחנה מיידנק, 13.10.1940

